

запазване на собствената им значимост и господство, запазване на зависимостта на отделните индивиди от “етническата общност”.

Дали обаче у нас се разбира необходимостта именно от *индивидуален*, а не „колективен”, общностен подход при ромите? Изглежда все още не. Парадоксът с неплащането на ток, вода и др. такси и данъци, които са чисто индивидуални задължения чрез „етническо неподчинение”, което означава и етнически привилегии, генериране и поддържане на „привилегировани етноси”, показва, че методологическото значение на това разграничение не се разбира. А и безнаказаното конюнктурно “заиграване” на политици с „етническия вот”, “етническите назначения” и пр. потвърждават същото.

Ето защо е логичен въпросът: не конструираме ли така ние самите (изследователи, политици, администратори, медии и пр.) допълнителна, паралелна “*етническа*” реалност? Не превръщаме ли самите ние един голям кръг от въпроси на *социалната политика* в “етнически”? Вместо да се търси пътят най-вече в промяна на *гражданския, индивидуален социален* статус, на хората с ниско образование, с ниски доходи и т.н., стремежът е да се подпомогнат „*ромите*”(като нещо “цяло”), да се реши жилищният въпрос “на ромите”, да се осигури заетостта им и пр. *като роми*, а не като бездомни, живеещи в тежки жилищни условия или продължително безработни, като *граждани* с нисък материален, в т.ч. жилищен, образователен, подоходен статус. Така, организирайки “специална подкрепа на интеграцията *на ромите*”, не правим ли нова грешка, с трудно предвидими и далечни негативни последици?...

Нещо повече, не само пътят за социалната еманципация на хората от различните етноси, но и *правата и задълженията са индивидуални*, а не “колективни”, общностни.

6. Подходът към ромите в европейска перспектива

Всеки, който прочете внимателно основния документ за правата на етническите малцинства в Европейския съюз — *Рамковата конвенция за правата на малцинствата* от 1995 г. — ще